

Til Forum for natur og friluftslivs nasjonale medlemsorganisasjoner

- Den norske Turistforening
- Friluftsrådernes Landsforbund
- Norges Jeger- og Fiskerforbund
- Norges Naturvernforbund
- Norsk Friluftsliv

Oslo, 25.4.2023

Strategiplan 2024-28

Høringsnotat

Bakgrunn

Gjeldende strategiplan for Forum for natur og friluftsliv dekker perioden 2019-23. Styret har igangsatt en prosess for å utarbeide ny strategiplan for perioden 2024-28.

Strategiplanen 2024-28 skal være et ledelsesverktøy for å styre arbeidet i fylkene i samme hovedretning i årene fremover. Det vil være et nyttig arbeidsdokument for styret, daglig leder og FNF i fylkene. Gjennom arbeidet med strategiplanen skal vi tydeliggjøre og skape en sterkere felles forståelse av mål og retning for utviklingen av FNF og på et overordnet nivå si noe om hva vi skal gjøre for å komme dit.

Den ferdige strategiplanen kan altså inneholde en visjon å strekke seg etter, en beskrivelse av hvilke verdier FNF arbeider etter, nåsituasjon og suksesskriterier, innsatsområder og mål og delmål for hvert innsatsområde. I denne høringen er det visjon og mål som er tema.

I vedlegg 1 er det gjort rede for prosessen og det videre arbeidet med strategiplanen. Medvirking fra nasjonale medlemsorganisasjoner, FNF i fylkene, tilsluttede organisasjoner i fylkene og ansatte står sentralt.

I vedlegg 2 finnes nyttig bakgrunnsinformasjon om vedtekter og sammenhengen mellom ulike planer i Forum for natur og friluftsliv. Spesielt er Strategiplanens rolle forklart.

Høring nå

I denne høringen bes det om innspill på å identifisere selve visjonen og hensikten med FNF:

- I. Hva vil organisasjonene med FNF i perioden 2024-2028?**
- II. Hvordan skal vi presisere vedtektenes formål? (jfr. vedlegg 2)**

Noen underspørsmål

1. Skal vi ha prosessmål, saksformål eller begge deler?

FNFs formål er i stor grad å være et forum for samarbeid som legger til rette for felles beslutningstaking og felles handling i fylkene etter nærmere gitte føringer.

De saklige formålene er beskrevet som «natur- og friluftslivsinteressene». Dagens prosessorienterte beskrivelser kan være godt egnet som overordnede føringer for virksomheten, men for å spisse arbeidet med strategiplanen ber vi om **mer spissede innspill på hvilke saklige formål dere særlig ønsker at FNF skal bidra til i perioden.**

2. Hva betyr «saker»?

Begrepet «saker» som det står at FNF skal jobbe med, er upresist.

Burde vi angi hvilke tema vi skal jobbe med mer spesifikt?

Hvis vi skal si noe om hva vi faktisk gjør i dag, kan vi blant annet si at

- FNF kommer først og fremst på banen der natur kan forsvinne, bli forringet eller tilgangen til den på annen måte kan bli redusert.
- Vi jobber for å ta vare på naturarealene og vannsystemene.
- Vi jobber både for naturens egenverdi og dens friluftslivsverdi.
- FNF jobber også med regionale og kommunale planer og politikk som påvirker natur- og friluftslivet (innen f.eks. aktivitetspolitikk, folkehelse eller spillemiddelpolitikk).
- FNF jobber ikke som arrangør eller fysisk tilrettelegger for generell aktivitet i befolkningen, med et visst unntak for Friluftslivet Uke.
- FNF kartlegger høringsaker og gjør dem kjent.

Hvilke avgrensninger og presiseringer bør vi bruke om FNFs virkeområde og virksomhet i våre formålsbeskrivelser? Hvilken forståelse bør vi legge til grunn i arbeidet med Strategiplan 2024-28?

FNF jobber relativt bredt tematisk i fylkene, burde FNF nasjonalt i tillegg identifisere satsningsområder for hele perioden eller årlig til hele FNF som «oppdrag» til FNF i fylkene? Er det spesielle satsningsområder som i så fall sees som aktuelle? FNF kunne på en slik måte bidra til økt gjennomslag for felles nasjonale satsinger fra natur- og friluftslivsorganisasjonene over hele landet.

3. FNFs funksjoner i fylkene

Styringsdokumentet sier at «FNF skal være et forum for å fremme og styrke de tilsluttede organisasjoners arbeid med natur og friluftslivsfaglige saker. FNF skal gjennom tilsluttede organisasjoner prioritere arealsaker og andre saker med konsekvenser for naturverdier og friluftsliv» og at dette skal skje «ved å:

- sette naturverdier og friluftsliv på dagsorden i samfunnet
- ha god kontakt med myndighetene
- bygge gode nettverk mellom organisasjonene, med politikere og andre relevante aktører
- påvirke i relevante plan- og saksprosesser
- bygge kompetanse i organisasjonene

Kulepunktene her kan beskrives som FNFs funksjoner i fylkene. Er det noen av funksjonene som er spesielt viktige eller mindre viktige for å styrke de tilsluttede organisasjonenes arbeid i fylkene?

Er det noen av dagens funksjoner som bør oppgis?

Er det noen nye funksjoner som FNF bør vurdere å ta systematisk tak i?

4. Hva skal FNFs rolle være på kommunalt nivå?

Tidlig i FNFs historie var det et ønske å etablere FNF på kommunalt / interkommunalt nivå blant annet som et ledd i arbeidet med Lokal Agenda 21 (for lokal oppfølging av Rio-konferansen for det 21. århundre). Flere kommunale FNF ble stiftet blant annet i Akershus og Rogaland. Men det ble i liten grad etablert noen klar struktur for oppfølging eller videre utbredelse av FNF på lokalt nivå. Enkelte steder utviklet virksomheten seg i en retning ganske langt fra det opprinnelige formålet – noe som også satte spørsmålet om hvilket ansvar og hvilken myndighet FNF nasjonalt eller FNF i fylkene skulle ha ovenfor lokale FNF på spissen. Styret foreslo for fire år siden å endre vedtekter og fjerne henvisningen til FNF på kommunalt nivå. Årsmøtet utsatte saken og nedsatte et utvalg for å se nærmere på saken. Utvalget har møtt flere av de lokale FNFene.

Styringsdokumentet sier fortsatt at FNF i regionene skal «holde kontakt med eventuelle lokale eller interkommunale FNF».

Hvilke ambisjoner bør FNF ha for fast organisering på det lokale nivået med tanke på utberedelse, deltakere og innhold? Og hvilken rolle skal FNF i fylkene i så fall ha opp mot en fast organisering på det lokale nivået?

5. Hvem er med, bør vi invitere flere, hvordan samarbeide?

Hvem bør delta i FNF-samarbeidet nasjonalt og på fylkesnivå, og hvordan?

Hvordan sikrer vi et best mulig samarbeid for FNFs formål, herunder størst mulig utbytte for de organisasjonene som deltar i forumet?

Bør vi samarbeide bredere eller annerledes?

6. FNF-familien -hvordan kan medlemmene styrke FNF hver for seg og sammen?

FNFs Strategiplan 2024-28 bør påvirkes også av hvor mulighetene befinner seg.

Det ligger i FNFs vesen at FNF vil fungere bedre med sterkere samarbeid og involvering med de nasjonale organisasjonene på ulike nivå både for informasjonsdeling og ressursutnyttelse. For det videre arbeidet med strategiplanen ber vi om **innspill på særlige områder, ressurser og muligheter som hver enkelt av de nasjonale organisasjonene ser det som mulig og ønskelig å bidra på og med framover.**

Hvordan kan og bør organisasjonene samarbeide på nasjonalt nivå for å spille FNF gode i fylkene?

7. Regional organisering

I 2022 opphevet nasjonalt styre tidligere vedtak om at FNFs regionale organisering skulle følge regionreformen med fylkesgrenser av 2020. Styret vedtok samtidig å komme tilbake til saken og fatte nytt vedtak om FNFs regionsvise inndeling når landets inndeling i fylker er avklart og de nasjonale medlemsorganisasjonens regionstruktur har avtegnet seg tydelig. Videre ble det besluttet at FNFs regionsvise styrer skal høres i saken. Dette vil selvsagt bli fulgt opp i den videre prosessen.

Siden er det politisk vedtatt at fylkene Viken, Vestfold og Telemark samt Troms og Finnmark skal deles med virkning fra 1.1.2024. FNF er ikke sammenslått i noen av disse fylkene.

Bør FNF i noen av disse fylkene likevel vurderes sammenslått?

I Vestland fylke har vi i dag to FNF, mens alt tyder på at Vestland vil bestå som fylke framover.

Bør vi opprettholde både FNF Sogn og Fjordane og FNF Hordaland eller bør disse samles i et felles FNF Vestland?

8. Andre synspunkter

Ethvert annet synspunkt på målsettingene og visjon for FNFs virksomhet i 2024-28 er velkomne!

Vi ber om at synspunkter på Strategiplan 2024-28 og notatet sendes til dagligleder@fnf-nett.no innen onsdag 23. august 2023. Vis gjerne til nummererte punkter i notatet der dette er relevant.

Ta gjerne kontakt for oppklaringer og spørsmål underveis!

Med vennlig hilsen

Ole Lilleås
daglig leder

Vedlegg 1: Prosess for arbeidet med Strategiplan 2024-28

På samlinger med regionale styrer og ansatte høsten 2022 ble det invitert åpent til innspill og synspunkter på Strategiplan 2024-28, og i februar og mars 2023 ble dette høringsnotatet diskutert i nasjonalt styre.

Dette høringsnotatet tematiserer først og fremst strategiske målsettinger og i mindre grad tiltaksområder. Etter hvert som vi kommer lenger ut i prosessen vil vi flytte fokus til aktuelle tiltak.

Planlagt prosess:

For tiden tilligger det nasjonalt styre å vedta Strategiplan 2024-28. Styret har foreslått en vedtektsendring som flytter ansvaret for slikt vedtak til årsmøtet nasjonalt. Daglig leder legger derfor til grunn at Strategiplan 2024-28 vedtas av årsmøtet FNF nasjonalt i mai 2024.

Vedlegg 2: Gjeldende føringer og Strategiplanens funksjon og sammenheng

I dag har FNF nasjonale vedtekter som gjelder for FNF nasjonalt og Standardvedtekter for FNF i fylkene. Begge fastsettes av nasjonalt årsmøte. Vedtekter for FNF i fylket vedtas på årsmøtet i det respektive fylket. Standardvedtektene for FNF i fylkene utgjør en mal som vedtektene i FNF i fylkene forventes å følge.

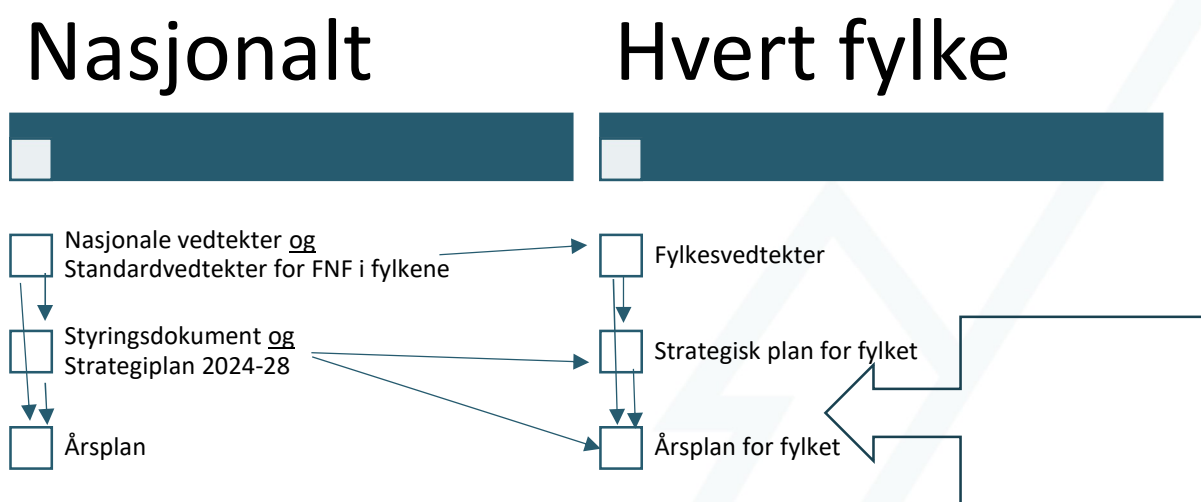
FNF nasjonalt er arbeidsgiver og tilrettelegger og serviceledd for virksomheten i fylkene, men også en premissgiver for virksomheten i fylkene.

FNFs styre gir mer detaljerte føringer for arbeidet i fylkene gjennom Styringsdokumentet. Styringsdokumentet har ligget til grunn for FNF i fylkene i mer enn 15 år og har blitt vedtatt endret og supplert en rekke ganger. Styringsdokumentet er mer detaljert enn Standardvedtektene. Styringsdokumentet dekker særlig organisatoriske rutiner og forhold, og rammene for samarbeidet i fylkene.

FNF nasjonalt har vedtatt gjeldende Strategiplan 2019-23 etter bred konsultasjon med FNF i fylkene og nasjonale medlemsorganisasjoner. Gjeldende plan sier mer om utviklingsretning for hele FNF, inkludert FNF i fylkene. Den har tre overskrifter, hver med sine mål og delmål: 1. Organisering. 2. Informasjon og kommunikasjon og 3. Kompetanse. Strategiplan 2024-28 skal også gjelde hele FNF og identifisere hvordan FNF i fylkene og FNF nasjonalt sammen skal bidra for å nå målene.

Årsmøtet i FNF i hvert fylke skal vedta årsplaner for hvert år og kan vedta «strategisk plan» for virksomheten i fylket for flere år. Det er forventet at årsplaner i fylkene og strategisk plan i fylkene harmonerer med og bidrar til gjennomføringen den nasjonale Strategiplan 2024-28.

Forholdet mellom styringsverktøyene kan illustreres slik:

Den store firkanten til høyre illustrerer at innholdet i fylkets strategiske plan og fylkets årsplan i stor grad henter sine premisser i utfordringene i sitt område, og i de fylkestilsluttede organisasjonenes prioriteringer. Nasjonale føringer definerer først og fremst hovedinnretning og noen yttergrenser for virksomheten.

FNF i fylkene påvirker innholdet i nasjonale føringer gjennom høringer og annen medvirkning. Tilknyttede organisasjoner i fylkene kan eventuelt påvirke gjennom sin tilknytning til de nasjonale organisasjonene. (Slike høringer og påvirkning er ikke illustrert i figuren).

Hvilke premisser gir vedtektene for Strategiplan 2024-28?

I Standardvedtektene for FNF i fylkene og i Nasjonale vedtekter heter at:

«FNF er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på fylkesnivå. Formålet med FNF er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker i de enkelte fylkene.»

«Nasjonalt skal FNF ivareta arbeidsgiveransvaret for koordinatorene i fylkesvise Forum for natur og friluftsliv og følge opp det faglige arbeidet i disse. I fylkene skal FNF være et forum for å fremme og styrke tilsluttede organisasjoners arbeid med natur- og friluftslivsfaglige saker.»

Hva sier Styringsdokumentet av betydning for Strategiplan 2024-28?

Det mest presise uttrykk vi har i dag om formål og krav til FNFs aktivitet i fylkene, finnes i Styringsdokumentet, punkt 2.2.4 «Faglig arbeid»:

«FNF skal være et forum for å fremme og styrke de tilsluttede organisasjoners arbeid med natur og friluftslivsfaglige saker. FNF skal gjennom tilsluttede organisasjoner prioritere arealsaker og andre saker med konsekvenser for naturverdier og friluftsliv ved å:

- *sette naturverdier og friluftsliv på dagsorden i samfunnet*
- *ha god kontakt med myndighetene*
- *bygge gode nettverk mellom organisasjonene, med politikere og andre relevante aktører*
- *påvirke i relevante plan- og saksprosesser*
- *bygge kompetanse i organisasjonene*
- *holde kontakt med eventuelle lokale eller interkommunale FNF*

Disse prioriteringene skal nedfelles i en overordnet strategisk plan som legger føringer for det arbeidet som skal gjøres i hvert FNF. Planen skal behandles og godkjennes på årsmøtet og skal også si noe om arbeidsfordelingen mellom organisasjonene, styret i FNF i fylket og koordinatoren. Årsplanen skal inneholde en beskrivelse av hvilke saksområder som skal prioriteres innværende år. Det nasjonale styret i FNF kan utover dette komme med anbefalinger om hvilke typer saker FNF skal prioritere.

Dersom FNF opptrer på vegne av fellesskapet som felles talerør/felles representant skal det være avklart ...

FNF er et samarbeidsforum, der saker drøftes og eventuelle avgjørelser tas ved konsensus.

... Årsmøtet bestemmer hvilke hovedsaker FNF skal arbeide med, og gir fullmakter til styret og til koordinatoren. I tillegg til årsmøtet bør det arrangeres fellesmøter og samlinger. Alle organisasjonene som deltar i FNF, styret og koordinatoren kan ta initiativ til dette. Slike fellesmøter og samlinger bør i den grad det er naturlig også være åpent for organisasjoner som ikke har tilsluttet seg FNF.»